

Фоменко О.В.

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри фізичного виховання Комунального закладу
«Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради

Маміна Є.С.

студентка 1 курсу спеціальності 017 Фізичне виховання і спорт
факультету фізичного виховання та мистецтв Комунального закладу
«Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради

СТАНОВЛЕННЯ, СУЧАСНІСТЬ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

Актуальність дослідження. Олімпійський спорт – найважливіша складова міжнародного спортивного руху, що є невід’ємною частиною сучасного суспільного життя та міждержавних відносин.

Олімпійський рух є конкретною формою реалізації ідей олімпізму, а саме поєднанням в єдиному цілому філософії, спорту і мистецтва [1]. Олімпійська освіта покликана допомогти підростаючому поколінню зробити правильний вибір у процесі самовдосконалення.

На етапі корінних перетворень в Україні, що торкнулись соціально – економічної, політичної, культурної, освітньої й інших сфер громадського життя, постала необхідність не тільки гуманізації відносин в оновленому суспільстві, але й вирішення проблеми морально – духовного становлення підростаючого покоління. У зв’язку з викладеним, актуальними є проведення досліджень спрямованих на удосконалення реалізації олімпійської освіти в освітньому процесі підростаючого покоління [2].

Висновки з моніторингу (аналізу) останніх досліджень і публікацій. Для розвитку олімпійського руху в різних країнах особливе значення має формування об’єктивної системи знань в сфері олімпійського спорту. Так, в колишньому СРСР олімпійський рух розвивався однобічно. Основна увага приділялась системі підготовки та участі спортсменів в Олімпійських іграх. Робота в даному напрямі проводилась ефективно, що сприяло досягненню високого авторитету радянської школи олімпійського спорту на міжнародній арені. Проте адміністративний розвиток олімпійського спорту виключно в даному напрямі стримував інші цікаві і важливі напрями сучасного олімпійського руху – історичний, гуманістичний, організаційно-правовий, функціонування міжнародної олімпійської системи, зміцнення матеріальної бази олімпійського спорту за рахунок розвитку зв’язків з економікою, проникнення ідей олімпізму в систему освіти і виховання, зв’язок олімпійського спорту з професійним, масовим та інше [2; 4].

Сьогодні вивчення історії і розвитку олімпійського руху, його ідеалів і принципів, місця в системі явищ сучасного суспільного життя, організаційно-правових і економічних основ олімпійського спорту, теорії і практики підготовки спортсменів до Олімпійських ігор має велике виховне та освітнє значення [1, 3].

Мета дослідження – удосконалення процесу виховання підростаючого покоління засобами олімпійської освіти.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати передумови виникнення, становлення олімпійської освіти як ефективного фактору виховання підростаючого покоління.

2. Вивчити роль і місце олімпійської освіти у вихованні підростаючого покоління.

Виклад основного матеріалу дослідження. Олімпійська освіта, основи якої були закладені ще П'єром де Кубертеном у роботі «Спортивна педагогіка» (1919 р.), набуває сьогодні все більшу актуальність, обумовлену, насамперед, перетворенням міжнародного

олімпійського руху в наймасовіше явище сучасності. В деяких країнах світу, а саме: Греції, Австралії, Німеччині, Великобританії, Канаді, США та інших, розроблені програми олімпійської освіти для дітей і молоді. Основною метою цих програм є притягнення дітей і молоді до фізичної активності в поєднанні з вихованням і освітою за допомогою гуманістичних ідей олімпізму.

Результати досліджень показали, що процес становлення й розвитку системи олімпійської освіти, розпочатий П'єром де Кубертенем і його соратниками наприкінці ХІХ ст., отримав сучасне оформлення лише в другій половині ХХ ст. Реалізація системи олімпійської освіти на сучасному етапі здійснюється на міжнародному й національному рівнях. Олімпійська освіта має законодавче правове оформлення, адміністративну базу, чітку організаційну структуру.

Олімпійська освіта виникла з метою: підвищенням рівня знань дітей і молоді з історії Олімпійських ігор, олімпійського руху, олімпійських цінностей, реалізується ряд інноваційних проєктів, використовуються методичні посібники, впроваджуються різні форми поширення олімпійських ідей.

У багатьох країнах світу для пропаганди ідей олімпізму застосовуватися спеціальні програми. Деякі з них були розроблені в період підготовки до Олімпійських ігор.

Аналіз спеціальної літератури показав, що в Україні сформувалася національна система олімпійської освіти. В Україні була сформована відповідна методологія, що дозволяє розробляти і впроваджувати різноманітні форми олімпійської освіти серед підростаючого покоління різного віку. Реалізація системи олімпійської освіти здійснюється в двох напрямках: загальноосвітньому і спеціально-освітньому. Вивчення історії та розвитку олімпійського руху, його ідеалів і цінностей, місця в системі явищ сучасного суспільного життя, свідчить про те, що олімпійська освіта має вагомий освітній і виховний потенціал.

Процес олімпійського виховання і освіти передбачає участь в ньому не тільки фахівців в галузі фізичної культури і спорту, видатних спортсменів і тренерів, викладачів різних навчальних дисциплін, але і політиків, науковців, письменників, артистів, представників засобів масової інформації та інших. Таким чином, олімпійське виховання спрямоване на формування і вдосконалення у дітей і молоді: системи знань; системи мотивації (інтересів, потреб, ціннісних орієнтацій, установок тощо); системи умінь і навичок.

Олімпійське виховання являє собою: соціальний процес, що веде до визначених змін і здійснюється людьми, наділеними неповторною своєрідністю; вид свідомої і цілеспрямованої діяльності його учасників, спрямований на реалізацію закладених задатків людини; процес соціалізації молоді та розподіл людей згідно виконуваних ними функцій.

Висновки. Олімпійська освіта є дієвим засобом виховання підростаючого покоління, спрямованим на формування гуманістично-орієнтованих особистісних якостей, і отже, вирішення проблеми духовно-морального стану дітей і молоді.

Список використаних джерел:

1. Бубка С. Н. Олимпийское образование, распространение олимпийских идеалов и принципов в жизни мирового сообщества усилиями МОК – при различных президентах МОК – совместно с Международной олимпийской академией, национальными олимпийскими комитетами и другими международными и национальными организациями. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*: зб. наук. праць Волинського національного університету ім. Л. Українки. Луцьк, 2012. № 4(20). С. 7-11.

2. Булатова М.М., Матвеев С.Ф., Бойко В.Ф., Сахновський К.П., Шинкарук О.А., Медведева І.М., Драгунов Л.О., Борисова О.В., Голод Д.І., Радченко Л.О., Томашевський В.В. /за заг. ред. акад. М.М. Булатової. Олімпійська освіта: метод. рекомендації. Київ: Національний університет фізичного виховання і спорту України, Олімпійська Академія України, 2002. 38 с.

3. Платонов В., Шинкарук О. Система олимпийской подготовки в Национальном университете физического воспитания и спорта Украины: состояние и перспективы. *Наука в олимпийском спорте*, 2000. № 5. С. 40-49.

4. Школа О.М. Тенденції і напрями розвитку сучасного вітчизняного та зарубіжного спорту вищих досягнень. *Формування сучасного освітнього середовища: теорія і практика* : матеріали Регіональн. наук. – практ. конф. (м. Харків, 17.05.16 р.). Харків : ХГПА, 2016. С. 257 – 261.

УДК 378.1

Фоменко В.Х.,
кандидат біологічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання Комунального закладу
«Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради
Петліченко К.В.,
студентка 1 курсу спеціальності 017 Фізичне виховання і спорт
факультету фізичного виховання та мистецтв Комунального закладу
«Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПІДХІД НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ДІТЕЙ РІЗНИХ ВІКОВИХ ГРУП

Актуальність дослідження. В Україні склалася тривожна ситуація, критичний рівень здоров'я, фізичної підготовленості й фізичного розвитку дітей та молоді є наслідком зниження їхньої рухової активності у режимі дня при зростаючому статичному і психоемоційному напруженні процесу навчання, впровадження інноваційних комп'ютерних технологій у повсякденний побут, несприятливих екологічних умов навколишнього середовища.

Висновки з моніторингу (аналізу) останніх досліджень і публікацій. Шляхом використання засобів фізичного виховання та фізкультурно-оздоровчої роботи закладаються основи для збереження і розвитку здоров'я кожного члена суспільства. Досягти цієї мети можна лише за умови здійснення освітнього процесу на принципах, що забезпечують оздоровчу спрямованість, враховують рівень індивідуального розвитку учня [3].

Індивідуальний підхід є запорукою ефективності педагогічного процесу — він базується на тому, що будь-який освітній вплив здійснюється через призму індивідуальних особливостей кожної дитини. Диференційований підхід також базується на знанні індивідуальних особливостей. Отже, індивідуалізація і диференціація процесу фізичного виховання дітей — засіб розвитку індивідуальності кожного школяра. Учні суттєво відрізняються за багатьма показниками: станом здоров'я, рівнем фізичного розвитку, рівнем сформованості і функціонування різних органів і систем організму тощо. Тому індивідуально-диференційований підхід у фізичному вихованні повинен враховувати різні сторони рухового розвитку особистості. За допомогою індивідуального підходу можна знайти «ключ» до кожної дитини. Індивідуальний підхід - один з головних принципів педагогіки. Сама проблема індивідуального підходу носить творчий характер, але існують основні моменти при здійсненні диференційованого підходу до дітей [4].

Мета дослідження. Теоретично обґрунтувати значення й роль індивідуального підходу у вихованні і навчанні дітей шкільного віку.

Завдання дослідження.

1. Теоретично обґрунтувати вплив індивідуального підходу на уроках фізичної культури учнів різних вікових груп.